

239

Besluit van 22 april 1985, houdende aanvulling van het Besluit medezeggenschap onderwijs

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen, drs. G. van Leijenhorst, gedaan mede namens Onze Minister van Landbouw en Visserij, van 10 december 1984, nr. 5871/1156B, centrale directie Wetgeving en Juridische Zaken;

Gelet op artikel 17, tweede lid, van de Wet medezeggenschap onderwijs (Stb. 1981, 778);

De Onderwijsraad gehoord (advies van 1 augustus 1984, nr. O.R. 581 Alg.);

De Raad van State gehoord (advies van 13 maart 1985, nr. WO5.84.0749/12.5.10);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen, drs. G. van Leijenhorst, uitgebracht mede namens Onze Minister van Landbouw en Visserij, van 15 april 1985, nr. 6192/1156B, centrale directie Wetgeving en Juridische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel I

Het Besluit medezeggenschap onderwijs (Stb. 1984, 442) wordt als volgt aangevuld:

Na Paragraaf E worden ingevoegd de Paragrafen F tot en met M, luidende:

Paragraaf F. Medezeggenschap en samenvoeging van scholen

Artikel F-1

1. In afwijking van de wet voor wat betreft de artikelen 3, eerste lid, 4, tweede lid, en 24, eerste, tweede, vierde en vijfde lid, eerste en tweede volzin, gelden de bepalingen van deze paragraaf in die gevallen waarin een school ontstaat uit samenvoeging van twee of meer scholen.

2. Onder samenvoeging wordt voor de toepassing van deze paragraaf verstaan:

a. opheffing van twee of meer gelijksoortige scholen en de gelijktijdige oprichting van een school die feitelijk de voortzetting is van de gezamenlijke opgeheven scholen;

b. opheffing van een of meer scholen waarbij deze school of scholen feitelijk opgaan in een andere, gelijksoortige school;

c. vereniging van twee of meer scholen in een scholengemeenschap als bedoeld in artikel 19 van de Wet op het voortgezet onderwijs;

- d. samenbrenging van scholen in een onderwijsgemeenschap als bedoeld in artikel 25, vierde lid, van het Besluit proefprojecten nieuw vervolg/beroepsonderwijs (Stb. 1980, 283) en artikel 23, vierde lid, van het Besluit proefprojecten deeltijd vervolg/beroepsonderwijs (Stb. 1983, 128);
- e. oprichting van een school door omvorming als bedoeld in artikel 31 van het Besluit proefprojecten deeltijd vervolg/beroepsonderwijs;
- f. gezamenlijke overgang van scholen in een school van een nieuwe onderwijsvorm.

Artikel F-2

In het geval dat aan de samen te voegen scholen met toepassing van artikel 17, eerste dan wel tweede lid, van de wet een gezamenlijke medezeggenschapsraad is gekozen, geldt deze raad vanaf de samenvoeging als krachtens artikel 4 van de wet te zijn gekozen aan de nieuwe school. Het medezeggenschapsreglement van de scholen geldt vanaf de samenvoeging als krachtens artikel 3, eerste lid, van de wet te zijn vastgesteld aan de nieuwe school, met uitzondering van de bepalingen ten aanzien waarvan het bevoegd gezag en de gezamenlijke medezeggenschapsraad, gezien de veranderingen in de feitelijke situatie, gezamenlijk constateren dat zij niet kunnen werken in de situatie na de samenvoeging. Indien is geconstateerd dat een of meer bepalingen van het medezeggenschapsreglement niet kunnen werken in de situatie na de samenvoeging, en het bevoegd gezag van oordeel is dat het medezeggenschapsreglement om die reden aanpassing behoeft, legt het bevoegd gezag na de samenvoeging onverwijld een wijziging van het medezeggenschapsreglement als voorstel aan de medezeggenschapsraad voor.

Artikel F-3

In het geval dat scholen met gelijklopende medezeggenschapsreglementen worden samengevoegd, geldt vanaf de samenvoeging als krachtens artikel 4 van de wet aan de nieuwe school te zijn gekozen een medezeggenschapsraad, samengesteld uit de leden van de medezeggenschapsraden van deze scholen. De aldus samengestelde raad is aan de nieuwe school verbonden totdat de verkiezing van de medezeggenschapsraad van deze school. De medezeggenschapsreglementen van de scholen gelden vanaf de samenvoeging als het krachtens artikel 3, eerste lid, van de wet aan de nieuwe school vastgestelde medezeggenschapsreglement, met uitzondering van de bepalingen ten aanzien waarvan het bevoegd gezag en de medezeggenschapsraden van de samen te voegen scholen, gezien de veranderingen in de feitelijke situatie, gezamenlijk constateren dat zij niet kunnen werken in de situatie na de samenvoeging. Indien is geconstateerd dat een of meer bepalingen van het medezeggenschapsreglement niet kunnen werken in de situatie na de samenvoeging, en het bevoegd gezag van oordeel is dat het medezeggenschapsreglement om die reden aanpassing behoeft, legt het bevoegd gezag na de samenvoeging onverwijld een wijziging van het medezeggenschapsreglement als voorstel aan de medezeggenschapsraad voor.

Artikel F-4

In andere gevallen van samenvoeging dan die, bedoeld in de artikelen F-2 en F-3, geldt vanaf de samenvoeging als krachtens artikel 24, eerste lid, van de wet aan de nieuwe school te zijn gekozen een voorlopige medezeggenschapsraad, samengesteld uit de leden van de raden van de samengevoegde scholen. Na de samenvoeging legt het bevoegd gezag onverwijld een medezeggenschapsreglement als voorstel aan de voorlopige raad voor. Vervolgens spreekt de voorlopige raad zich, na overleg met het bevoegd gezag, binnen drie maanden over het voorstel uit.

Artikel F-5

Het bevoegd gezag kan in overeenstemming met de medezeggenschapsraden van de samen te voegen scholen besluiten, geen toepassing te geven aan het bepaalde in artikel F-2, F-3 onderscheidenlijk F-4. Alsdan wordt binnen drie maanden na de samenvoeging een voorlopige medezeggenschapsraad gekozen aan de nieuwe school en legt het bevoegd gezag onverwijld daarna een medezeggenschapsreglement als voorstel aan deze raad voor. Vervolgens spreekt de voorlopige raad zich, na overleg met het bevoegd gezag, binnen drie maanden over het voorstel uit.

Paragraaf G. Medezeggenschap na splitsing van scholen

Artikel G-1

In afwijking van de wet voor wat betreft artikel 3, eerste lid, gelden de bepalingen van deze paragraaf in die gevallen waarin een school wordt gesplitst, behoudens voor zover de splitsing geschiedt met het oog op een onmiddellijk op de splitsing volgende samenvoeging als bedoeld in Paragraaf F van dit besluit.

Artikel G-2

1. In een geval als bedoeld in artikel G-1 geldt het aan de school vastgestelde medezeggenschapsreglement vanaf het moment van splitsing als krachtens artikel 3, eerste lid, van de wet te zijn vastgesteld aan elk van de uit de splitsing ontstane scholen afzonderlijk, met uitzondering van de bepalingen ten aanzien waarvan het bevoegd gezag en de medezeggenschapsraad van de te splitsen school, gezien de veranderingen in de feitelijke situatie, gezamenlijk constateren dat zij niet kunnen werken in de situatie na de splitsing. Het bevoegd gezag en de medezeggenschapsraad van de te splitsen school treffen gezamenlijk een voorziening met betrekking tot de uitoefening van de in de wet en het reglement neergelegde medezeggenschapsbevoegdheden in de periode tot aan de verkiezing van de in het derde lid bedoelde medezeggenschapsraad.

2. Indien het in het eerste lid bedoelde reglement bepalingen bevat die met het oog op de situatie na de splitsing wijziging behoeven, legt het bevoegd gezag tijdig voor de splitsing aan de medezeggenschapsraad een voorstel voor tot wijziging van de bedoelde bepalingen.

3. Binnen drie maanden na de splitsing wordt een medezeggenschapsraad gekozen aan elk van de uit de splitsing ontstane scholen.

Paragraaf H. Medezeggenschap na omzetting van scholen

Artikel H-1

1. In afwijking van de wet voor wat betreft de artikelen 3, eerste lid, 4 en 6, eerste lid, gelden de bepalingen van deze paragraaf in geval van omzetting van scholen.

2. Voor de toepassing van deze paragraaf wordt onder omzetting van scholen verstaan, de opheffing van een openbare, respectievelijk bijzondere school, onder aansluitende oprichting van een bijzondere, respectievelijk openbare school die daarvoor in de plaats komt.

3. Deze paragraaf is niet van toepassing op een omzetting, onmiddellijk voorafgaand aan een samenvoeging als bedoeld in Paragraaf F van dit besluit.

Artikel H-2

1. In een geval als bedoeld in artikel H-1 geldt de medezeggenschapsraad van de opgeheven school als krachtens artikel 4, eerste lid, van de wet, vanaf het moment van oprichting van de nieuwe school te zijn gekozen aan laatstbedoelde school.

2. Het reglement van de opgeheven school geldt als krachtens artikel 3, eerste lid, van de wet, op het moment van oprichting van de nieuwe school te zijn vastgesteld aan laatstbedoelde school, behoudens voor zover dit reglement bepalingen bevat die direct het karakter van de door de omzetting opgerichte school betreffen en het bevoegd gezag, gezien de met de omzetting gepaard gaande karakterverandering van de school, overneming van die bepalingen onaanvaardbaar acht. Na de oprichting van de nieuwe school legt het bevoegd gezag onverwijld een voorstel aan de medezeggenschapsraad voor tot aanpassing van de in de vorige volzin bedoelde bepalingen aan de nieuwe situatie.

Paragraaf I. Vooruitlopend gebruik van bijzondere medezeggenschapsbevoegdheden ten aanzien van nieuwe school

Artikel I-1

In afwijking van de wet voor wat betreft de artikelen 6, eerste lid, en 7, gelden de bepalingen van deze paragraaf in gevallen waarin aan een school besluiten worden genomen met betrekking tot het volgende schooljaar, terwijl dan een of meer andere scholen zullen zijn ontstaan ten gevolge van samenvoeging, splitsing of omzetting als bedoeld in de Paragrafen F tot en met H, of ten gevolge van de overgang van de school in een school van een nieuwe onderwijsvorm.

Artikel I-2

In een geval als bedoeld in artikel I-1 zijn de reglementen van de betrokken medezeggenschapsraad of medezeggenschapsraden wat de daarin neergelegde bevoegdheden als bedoeld in artikel 6, eerste lid, van de wet betreft, van overeenkomstige toepassing op voorgenomen besluiten ten aanzien van aangelegenheden als bedoeld in artikel 7 van de wet, die betrekking hebben op de situatie na de samenvoeging, splitsing, omzetting onderscheidenlijk overgang.

Paragraaf J. Afwijkingen vooruitlopend op Wet op het hoger beroeps- onderwijs

Artikel J-1

In afwijking van de wet voor wat betreft de artikelen 4, tweede, zevende en tiende lid, 13, en 24, tweede lid, gelden de bepalingen van deze paragraaf voor scholen voor hoger beroeps-onderwijs, totdat de Wet op het hoger beroeps-onderwijs (Stb. 1985, 80) wat de regeling van de medezeggenschap betreft in werking is getreden.

Artikel J-2

1. Het aantal leden van de medezeggenschapsraad bedraagt aan een school met minder dan 750 leden ten hoogste 10 leden.
2. Het aantal leden van de voorlopige medezeggenschapsraad bedraagt aan een school met minder dan 750 leden 8 leden.

Artikel J-3

1. Een daartoe door de schoolleiding uit haar midden aangewezen lid heeft, met adviserende stem, mede zitting in de raad, indien het niet tot lid daarvan is gekozen.
2. Een lid van de schoolleiding, door het bevoegd gezag aangewezen om namens dat gezag de besprekingen met de raad te voeren, bedoeld in artikel 5, eerste lid, van de wet, kan niet tevens lid zijn van de raad, indien het medezeggenschapsreglement bepaalt dat het tot zijn taak behoort om deze besprekingen te voeren.

Artikel J-4

1. Een deelraad wordt in ieder geval ingesteld indien de medezeggenschapsraad dit wenst.

2. Artikel 4, tweede tot en met zesde, negende en twaalfde lid van de wet, zijn van overeenkomstige toepassing op een deelraad.

3. Volgens regels, vastgesteld in het medezeggenschapsreglement, kan de medezeggenschapsraad een bevoegdheid als bedoeld in artikel 6, eerste lid onder a, b en c, van de wet overdragen aan een deelraad, voor zover het betreft een aangelegenheid die het desbetreffende deel van de school in het bijzonder aangaat.

Paragraaf K. Oudervertegenwoordiging in scholengemeenschappen voor middelbaar en hoger beroepsonderwijs

Artikel K-1

In afwijking van de wet voor wat betreft artikel 4, vijfde lid onder c, gelden de bepalingen van deze paragraaf voor scholengemeenschappen voor middelbaar en hoger beroepsonderwijs.

Artikel K-2

In een geval als bedoeld in artikel K-1 wordt het deel van de medezeggenschapsraad, bedoeld in artikel 4, derde lid onder b, van de wet, gekozen uit en door de leerlingen, indien dit overeenstemt met de wens van ten minste twee derden van de ouders van de leerlingen, bedoeld in artikel 4, vijfde lid onder c, van de wet.

Artikel K-3

Het bepaalde in artikel K-2 is van overeenkomstige toepassing op de voorlopige medezeggenschapsraad.

Paragraaf L. Afwijking ziekenhuischolen

Artikel L-1

In afwijking van de wet voor wat betreft de artikelen 4, tweede tot en met zesde lid, en 24, tweede lid, gelden de bepalingen van deze paragraaf voor scholen voor kinderen die zijn opgenomen in ziekenhuizen, als bedoeld in artikel 9, eerste lid, juncto artikel 2, tweede lid onder g, van de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs (Stb. 1984, 654).

Artikel L-2

1. Het aantal leden van de medezeggenschapsraad bedraagt aan een school als bedoeld in artikel L-1 met minder dan 250 leerlingen ten hoogste 3 leden, met 250 tot 750 leerlingen ten hoogste 5 leden, met 750 tot 1250 leerlingen ten hoogste 7 leden en met 1250 of meer leerlingen ten hoogste 9 leden.

2. De raad bestaat voor ten minste twee derden uit leden die uit en door het personeel worden gekozen en, indien het reglement dit bepaalt, uit overige leden.

Artikel L-3

1. Het aantal leden van de voorlopige medezeggenschapsraad bedraagt aan een school als bedoeld in artikel L-1 met minder dan 250 leerlingen 2 leden, met 250 tot 750 leerlingen 4 leden, met 750 tot 1250 leerlingen 6 leden en met 1250 of meer leerlingen 8 leden.

2. De voorlopige medezeggenschapsraad bestaat uit leden die uit en door het personeel worden gekozen.

Artikel L-4

Indien op het moment van inwerkingtreding van dit besluit aan een school als bedoeld in artikel L-1 geen medezeggenschapsraad of voorlopige medezeggenschapsraad is verbonden in overeenstemming met het bepaalde in de artikelen L-2 en L-3, wordt binnen drie maanden een voorlopige medezeggenschapsraad gekozen.

Artikel L-5

Tot en met 31 juli 1985 gelden de bepalingen van deze paragraaf voor scholen voor kinderen die zijn opgenomen in ziekenhuizen als bedoeld in artikel 2, eerste lid onder g, van het Besluit buitengewoon onderwijs 1967 (Stb. 1978, 582)

Paragraaf M. Afwijking betreffende voortgezet speciaal onderwijs

Artikel M-1

In afwijking van de wet voor wat betreft artikel 4, vijfde lid onder a, gelden de bepalingen van deze paragraaf voor scholen voor voortgezet speciaal onderwijs en scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs (Stb. 1984, 654).

Artikel M-2

Het deel van de medezeggenschapsraad, bedoeld in artikel 4, derde lid onder b, van de wet wordt aan een school voor voortgezet speciaal onderwijs gekozen uit en door de ouders dan wel deels uit en door de leerlingen, en aan een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs uit en door de ouders dan wel deels uit en door de ouders en deels uit en door de leerlingen die zijn toegelaten tot het voortgezet speciaal onderwijs.

Artikel M-3

Het bepaalde in artikel M-2 is van overeenkomstige toepassing op de voorlopige medezeggenschapsraad.

Artikel M-4

Tot en met 31 juli 1985 gelden de bepalingen van deze paragraaf voor scholen voor voortgezet buitengewoon onderwijs als bedoeld in artikel 6, eerste lid, van het Besluit buitengewoon onderwijs 1967 (Stb. 1978, 582).

Artikel II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de tweede dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst.

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 11 juni 1985, nr. 111.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 22 april 1985

Beatrix

De Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen,
G. van Leijenhorst

De Minister van Landbouw en Visserij,
G. J. M. Braks

Uitgegeven de *negende* mei 1985

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

Algemeen

Het onderhavige besluit vormt een aanvulling op het Besluit medezeggenschap onderwijs, gepubliceerd in Staatsblad 1984, nr. 442. Voor een toelichting van de systematiek van de regeling wordt verwezen naar de nota van toelichting van dat besluit.

Over het aanvullend besluit zijn adviezen ingewonnen en is Georganiseerd Overleg gevoerd. Naar aanleiding daarvan zijn het besluit en de toelichting op diverse punten gewijzigd en verduidelijkt. Van ingrijpende wijzigingen is overigens geen sprake.

In het navolgende wordt wat de advies- en overlegronde betreft alleen expliciet ingegaan op min of meer principiële punten en op niet gehonoreerde suggesties en wensen.

Paragrafen F, G en H algemeen

In de adviesronde is de suggestie gedaan om de WMO aan te vullen met een bepaling die de verplichting inhoudt voor het bevoegd gezag om in geval van fusie, splitsing en omzetting ervoor te zorgen dat in de «nieuw te vormen» school onmiddellijk of zeer spoedig na deze veranderingen een medezeggenschapsraad overeenkomstig de wet functioneert, waarbij met name de continuïteit zoveel mogelijk aandacht verdient.

In enkele adviezen worden voorts opmerkingen gemaakt over de wetsbepalingen waarvan blijkens de artikelen F-1, G-1 en H-1 in het besluit wordt afgeweken. Naar aanleiding hiervan zijn enkele wijzigingen aangebracht. Ter nadere toelichting van de systematiek van de afwijkingsbepalingen merken de ondergetekenden nog het volgende op.

Materieel vormen de regelingen in de paragrafen F, G en H afwijkingen van een reeks van wetsbepalingen. Deze bepalingen zijn echter niet alle vermeld in vorengenoemde artikelen, omdat de meeste afwijkingen impliciet zijn, gezien de andere, wel vermelde afwijkingen.

Zo gaat het in de artikelen F-2 en F-3 de facto om een regeling die in de plaats treedt van artikel 24 van de wet, terwijl alleen de afwijking van de artikelen 3, eerste lid, en 4, tweede lid, vermelding behoeft. De afwijking van artikel 3, eerste lid, maakt namelijk dat artikel 24, eerste lid, en daarmee geheel artikel 24, geen toepassing kan vinden. De vermelding van artikel 24 in artikel F-1 is alleen noodzakelijk in verband met de artikelen F-4 en F-5.

Paragraaf F

Deze paragraaf ziet op gevallen waarin twee of meer scholen, met elk een medezeggenschapsregeling, worden samengevoegd. Bij de opsomming van de verschillende vormen van samenvoeging is aansluiting gezocht bij de vormen die zijn genoemd in de circulaire van het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen van 29 oktober 1982, kenmerk C 820365 DI/AB 82-65, inzake Personele faciliteiten bij samenvoeging van scholen. Het gemeenschappelijk kenmerk van de gevallen waarop deze paragraaf betrekking heeft, is dat het in de situatie na de samenvoeging om eenzelfde groep van betrokkenen gaat als in de situatie voorafgaand aan de samenvoeging.

Artikel F-1, tweede lid, omschrijft de verschillende vormen waarin samenvoeging zich kan voordoen. Ter toelichting wordt nog opgemerkt, dat onderdeel a ziet op het geval dat twee of meer gelijksoortige scholen weliswaar formeel worden opgeheven, maar op hetzelfde moment feitelijk tot een nieuwe school worden gevormd. Met «feitelijk» is bedoeld, dat personeel, ouders en leerlingen van de oude scholen gaan behoren tot de nieuw opgerichte school.

In onderdeel b is in zoverre van een andere situatie sprake, dat er niet speciaal een nieuwe school wordt opgericht, maar dat een bestaande school de gelijksoortige opgeheven scholen in zich opneemt. Ook hier gaan personeel, ouders en leerlingen tot de andere school behoren.

Met betrekking tot de regeling van de medezeggenschap kan bij samenvoeging in grote trekken sprake zijn van de volgende situaties:

- a. de samen te voegen scholen hebben een zogenaamde gezamenlijke medezeggenschapsraad (artikel F-2);
- b. de samen te voegen scholen hebben elk een medezeggenschapsraad, maar de reglementen van de scholen zijn gelijklopend (artikel F-3);
- c. de samen te voegen scholen hebben elk een medezeggenschapsraad, en de reglementen van de scholen zijn niet gelijklopend (artikel F-4).

Met betrekking tot deze gevallen wordt het volgende opgemerkt:

Ad a. De gezamenlijke raad, bij voorbeeld van een koppel van een kleuter- en een lagere school, loopt vooruit op de situatie waarin de scholen één school zullen vormen. Om die reden ligt het voor de hand dat de gezamenlijke raad, alsmede het voor de scholen vastgestelde reglement, «meegaat» naar de nieuwe school. Artikel F-2 voorziet daarin. Een uitzondering moet worden gemaakt voor reglementsbepalingen die niet in de nieuwe situatie kunnen werken, omdat ze uitdrukkelijk zijn toegesneden op de oude situatie. Zo zullen de bepalingen over het aantal leden van de raad en over de zetelverdeling in het algemeen niet voor de nieuwe school kunnen gelden. De gekozen bewoordingen van artikel F-2 maken duidelijk dat het hier niet gaat om de bijzondere medezeggenschapsbevoegdheden, doch uitsluitend om bepalingen die vanwege de *feitelijke* veranderingen in de situatie niet op de nieuwe school kunnen werken. Voorgeschreven is dat bevoegd gezag en medezeggenschapsraad gezamenlijk constateren om welke bepalingen het precies gaat, zodat er een moment is waarop te dien aanzien duidelijkheid wordt geschapen.

De gezamenlijke raad gaat over zoals hij op het moment van de samenvoeging is samengesteld. Na de samenvoeging legt het bevoegd gezag onverwijld, met andere woorden zonder dralen of uitstel, bij de eerste gelegenheid die zich voordoet, een voorstel aan de raad voor tot aanpassing van het reglement, uiteraard voor zover zo'n aanpassing noodzakelijk is vanwege de samenvoeging. Meestal zullen na aanvaarding van het voorstel verkiezingen moeten worden gehouden om te komen tot een raad die voldoet aan de dan geldende getalsnorm en zetelverdeling. Een en ander kan in de oude situatie natuurlijk verregaand worden voorbereid, zodat er al kort na de samenvoeging een bijgesteld reglement en een conform dat reglement samengestelde en functionerende raad kunnen zijn.

Ad b. In een aantal gevallen zijn de samen te voegen scholen allang op weg om één school te worden, maar hebben ze – om hen moverende redenen – geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een gezamenlijke raad te vormen. De medezeggenschapsreglementen van deze scholen kunnen geheel aan elkaar gelijk zijn. Is daarvan sprake, dan kan dit «gemeenschappelijke» reglement, net als het reglement van een gezamenlijke medezeggenschapsraad, «meegaan» naar de nieuwe school. Artikel F-3 voorziet daarin. Ook hier is een uitzondering gemaakt voor niet op de nieuwe school toepasbare bepalingen. Voorts schrijft artikel F-3 net als artikel F-2 voor, dat het reglement, voor zover noodzakelijk, onverwijld wordt aangepast. Omdat aan de nieuwe school alleen één raad kan zijn verbonden, kunnen de raden van de oude scholen niet als zodanig overgaan naar de nieuwe situatie. Om te voorkomen dat er een gat valt in de uitoefening van de medezeggenschap, is bepaald dat de leden van de oude raden samen een raad vormen die op basis van het «meegenomen» reglement zal functioneren. Dit kan betekenen dat er tijdelijk een grotere raad is dan de wet gezien het leerlingenaantal van de nieuwe school toestaat. Deze aldus samengestelde raad zal aan de school zijn verbonden tot aan de verkiezing van de raad van de nieuwe school, derhalve met terzijdestelling van reglementsbepalingen over omvang en zittingsduur. Samenstelling en zittingsduur zijn door artikel F-3 gefixeerd.

Ad c. In andere gevallen dan die bedoeld onder a en b, kan geen medezeggenschapsreglement worden «meegenomen», omdat de reglementen van de samen te voegen scholen niet aan elkaar gelijk zijn. Het is daarom onontkoombaar dat een nieuw, eigen reglement wordt vastgesteld voor de nieuwe school.

In ontvangen adviezen en in het Georganiseerd Overleg is ervoor gepleit om de met elkaar overeenstemmende bevoegdheden in de reglementen alsmede de meest c.q. minst zware van de niet met elkaar overeenstemmende bevoegdheden, te laten gelden voor de voorlopige medezeggenschapsraad, om zo de continuïteit van de medezeggenschap voor betrokkenen te waarborgen. De ondergetekenden stellen evenwel vast dat krachtens de wet de bevoegdheidstoekenning bij uitsluiting een zaak is van de scholen (bevoegd gezag en medezeggenschapsraad) zelf. Het betreft hier een van de hoekstenen van de medezeggenschapsregeling. Overneming van de gedane suggestie zou dan ook in strijd met letter en geest van de wet zijn.

Om de verkiezing van een voorlopige raad, waarmee nogal wat tijd kan zijn gemoeid, te vermijden, bepaalt artikel F-4, dat de leden van de oude raden samen de voorlopige raad van de nieuwe school vormen, direct vanaf het moment van samenvoeging. Na de samenvoeging legt het bevoegd gezag onverwijld een voorstel-reglement aan deze raad voor. De voorlopige raad spreekt zich vervolgens binnen drie maanden over dat voorstel uit. Met deze regeling wordt de continuïteit in de uitoefening van de medezeggenschap zo min mogelijk verbroken.

In de ontvangen adviezen wordt naar voren gebracht dat toepassing van artikel F-4 tot problemen kan leiden indien de betreffende scholen, samen met andere scholen, een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad hebben.

De vraag rees of de afvaardiging van de medezeggenschapsraad van de gefuseerde scholen even groot zal blijven als de afvaardiging in de oude situatie, toen er van meer dan één raad sprake was. In dit verband is gepleit voor een overgangsvoorziening in paragraaf F.

De ondergetekenden zien voor dit laatste geen reden. De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad kan hierin zelf voorzien, met artikel 14, derde lid, van de wet als uitgangspunt. In ieder geval zal men bij de eerstvolgende verkiezingen voor de gemeenschappelijke raad uit moeten gaan van de dan bestaande medezeggenschapsraden.

De hiervoor beschreven regeling in de artikelen F-2 tot en met F-4 gaat ervan uit dat het niet in het belang van de betrokkenen is om de medezeggenschap vanwege het enkele feit van samenvoeging weer helemaal opnieuw te moeten opbouwen. Maar het is ook denkbaar dat betrokkenen de samenvoeging, voor zover het de medezeggenschap betreft als een nieuwe start willen zien en een eigen reglement voor de nieuwe school wensen te ontwikkelen, uitgaande van de nieuwe situatie zelf. Deze mogelijkheid moet natuurlijk aanwezig zijn. Daarom bepaalt artikel F-5, dat bevoegd gezag en medezeggenschapsraden overeen kunnen komen de artikelen F-2, F-3 en F-4 niet toe te passen. Wel moet er ook hier naar worden gestreefd om een zo gering mogelijke caesuur te laten ontstaan tussen de oude en de nieuwe situatie op het punt van de medezeggenschap. Om deze reden zijn in artikel F-5 veel kortere termijnen gesteld dan in artikel 24 van de wet. Hierbij zij verder nog opgemerkt dat de samen te voegen scholen de verkiezing van de voorlopige raad kunnen voorbereiden. Ook kan het nieuwe concept-medezeggenschapsreglement al vóór de samenvoeging verregaand worden voorbereid. Al met al is het mogelijk dat binnen zeer korte tijd na de samenvoeging het reglement van de nieuwe school wordt vastgesteld en een definitieve raad wordt gekozen.

Met de hier beschreven regeling nadert men materieel zeer dicht de figuur die in één van de ontvangen adviezen wordt bepleit: het direct al vanaf de samenvoeging kunnen werken met een reglement. De ondergetekenden hebben echter niet gekozen voor een ingewikkelde en onontkoombaar gedetailleerde regeling die erin voorziet dat het nieuwe reglement al voorafgaand aan de samenvoeging wordt vastgesteld, na van de oude raden verkregen instemming.

Paragraaf G

Splitsing ziet op een enkele school of scholengemeenschap met één medezeggenschapsreglement en ook één medezeggenschapsraad. De uit splitsing ontstane scholen beschikken niet al direct na splitsing over een eigen vastgesteld medezeggenschapsreglement, zodat gelet op artikel 24, eerste lid, van de wet eerst een voorlopige medezeggenschapsraad zou moeten worden gekozen. Dit zou betekenen dat ouders, leerlingen en personeel van de te splitsen school hun bijzondere medezeggenschapsbevoegdheden door de splitsing verliezen en daadwerkelijke medezeggenschap pas herkrijgen door de vaststelling van het medezeggenschapsreglement van elk der afgesplitste scholen.

Om dezelfde redenen als vermeld in de toelichting op paragraaf F zijn de ondergetekenden van mening, dat een dergelijk bevoegdheidsvacuüm niet in overeenstemming met de geest van de wet is. In verband daarmee voorziet de onderhavige paragraaf in het «doorlopen» van het medezeggenschapsreglement van de gesplitste school, zodat geen voorlopige raad behoeft te worden gekozen. Dit reglement geldt vanaf de splitsing als te zijn vastgesteld aan elk van de afgesplitste scholen.

Een uitzondering is daarbij gemaakt voor die reglementsbepalingen die kennelijk niet van toepassing kunnen zijn op de afgesplitste scholen, zoals bijzondere, alleen op de oude situatie toepasbare verkiezings- en zetelverdelingsbepalingen. Dit voorschrift moet worden gezien in samenhang met het bepaalde in artikel G-2, tweede lid, waarin het bevoegd gezag gehouden is om voorafgaand aan de splitsing aan de medezeggenschapsraad een voorstel voor te leggen tot wijziging van reglementsbepalingen die vanwege de splitsing wijziging behoeven. Komt de wijziging niet voor de splitsing tot stand, dan vormt artikel G-2, eerste lid, een veiligheidsklep. Artikel G-2 bepaalt tenslotte dat binnen drie maanden na de splitsing een medezeggenschapsraad wordt gekozen. Uiteraard zal het «meegenomen» en indien nodig aangepaste reglement daarvoor de nodige regels bevatten.

Denkbaar is dat men niet tijdig slaagt in een noodzakelijke wijziging van de verkiezingsbepalingen in dat reglement, zodat de oude bepalingen geen toepassing kunnen vinden. Dan zou het reglement geen basis bieden voor de verkiezing van de raad. De ondergetekenden menen er evenwel vanuit te mogen gaan dat een dergelijk, theoretisch denkbaar dilemma zich niet snel in de praktijk zal voordoen; aan een splitsing gaat immers overleg vooraf, en vanzelfsprekend komt daarbij ook de verkiezingsproblematiek aan de orde.

Artikel G-2 bepaalt verder nog dat in de situatie voorafgaand aan de splitsing het bevoegd gezag en de medezeggenschapsraad samen een voorziening dienen te treffen voor de uitoefening van de in de wet neergelegde en van de *bijzondere* medezeggenschapsbevoegdheden in het «meegenomen» reglement gedurende de periode dat er aan de afgesplitste scholen nog geen medezeggenschapsraad is. Deze periode kan maximaal drie maanden duren. Hoe de betrokkenen deze voorziening invullen is geheel aan henzelf overgelaten. Algemeen geldende bijzondere regels zijn niet op hun plaats, gezien de specifieke problemen en verlangens waarvan hier sprake kan zijn. In ieder geval moeten er afspraken komen, om te voorkomen dat hoewel er al een vastgesteld reglement met de nodige bevoegdheden aanwezig is, medezeggenschap gedurende een aantal maanden de facto onmogelijk is.

Ten slotte wordt nog opgemerkt dat de splitsingsparagraaf niet van toepassing is op splitsingen die geschieden ten behoeve van een samenvoeging van scholen. In dat geval is toepassing van artikel G-2, eerste lid, niet zinvol, immers de afgesplitste scholen is geen zelfstandig bestaan toegedacht, zodat een eigen reglement en een eigen raad hier geen functie hebben. Hier gelden dan de regels van paragraaf F.

Worden niet *alle* afgesplitste scholen aansluitend in een fusie betrokken, dan vallen de niet met andere scholen samen te voegen scholen onder de werking van paragraaf G en de wel samen te voegen scholen onder de werking van paragraaf F.

Paragraaf H

Het begrip omzetting wordt alleen gebezigd in de Wet op het voortgezet onderwijs (artikelen 64, tweede lid onder c, en 75, tweede lid). Het gaat hierbij om verandering van een bekostigde bijzondere school in een gelijksoortige openbare, of omgekeerd.

Dergelijke veranderingen doen zich als zodanig echter ook buiten het voortgezet onderwijs voor, zij het niet afzonderlijk geregeld zoals in de Wet op het voortgezet onderwijs. Gewezen wordt hier op het bepaalde in artikel 61, achtste lid, van de Kleuteronderwijswet en in artikel 83, zevende lid, van de Lager-onderwijswet 1920. In verband hiermee is het begrip omzetting in artikel H-1 zo ruim geredigeerd, dat daaronder alle veranderingen als hiervoor bedoeld worden begrepen.

Bij omzetting wordt de ene school opgeheven, en een andere opgericht. Aan de nieuwe school moet gezien artikel 24, eerste lid, van de wet eerst weer een voorlopige medezeggenschapsraad worden gekozen, waarna een reglement dient te worden vastgesteld. De ondergetekenden wijzen er echter op, dat de nieuw opgerichte school feitelijk in de plaats komt van de opgeheven school. De nieuwe school heeft hetzelfde personeel en dezelfde leerlingen als de opgeheven school. Tegen die achtergrond zou het op gespannen voet staan met de bedoelingen van de wet indien de vastgestelde medezeggenschapsregeling vervalt en de medezeggenschap voor dezelfde betrokkenen weer geheel opnieuw moet worden ingevuld. Daarom voorziet paragraaf H in een overgang van de reeds bestaande medezeggenschap van deze betrokkenen. Door deze regeling wordt de situatie in beginsel dezelfde als die bij een bestuursoverdracht «van openbaar naar openbaar» of «van bijzonder naar bijzonder». Bij een bestuursoverdracht is de medezeggenschapsregeling immers van rechtswege in de bestuursoverdracht begrepen. Uit een oogpunt van medezeggenschap van de betrokkenen is er geen reden om een wezenlijk verschil tussen bestuursoverdracht en omzetting te laten bestaan.

Het bovenstaande neemt echter niet weg, dat er bij omzetting sprake is van een principiële karakterverandering van de school. In verband hiermee wordt op het beginsel van overgang een uitzondering mogelijk gemaakt voor eventuele bepalingen die «gekleurd» zijn door het eigen karakter van de oude school en die voor het nieuwe bevoegd gezag, gezien de «kleurverandering» waarmee de omzetting gepaard gaat, niet aanvaardbaar zijn. Die bepalingen gaan dan niet mee in het reglement.

Vanzelfsprekend moeten de eventuele lege plekken die het reglement daardoor heeft, onverwijld worden opgevuld.

Paragraaf H betreft alleen omzettingsgevallen die als rechtsfeit op zichzelf staan. Volgt op de omzetting onmiddellijk een samenvoeging als geregeld in paragraaf F van dit besluit (waarschijnlijk zullen deze rechtsfeiten de facto samenvallen), dan geldt niet de omzettings- maar de samenvoegingsparagraaf. De omgezette school is immers geen zelfstandig bestaan toegedacht. Het heeft dan ook geen zin om te bepalen dat het reglement van de oude school overgaat naar de nieuwe situatie, indien de oude school direct na de omzetting met een of meer andere scholen wordt samengevoegd.

De combinaties van omzetting, gevolgd door splitsing (paragraaf G van dit Besluit) en splitsing, gevolgd door omzetting, behoeven geen «voorangsregeling». De betreffende regelingen kunnen zonder problemen tegelijkertijd van toepassing zijn.

Paragraaf I

Het kan zich voordoen dat een bevoegd gezag in de situatie voorafgaand aan een samenvoeging, splitsing, omzetting of overgang van een school naar een nieuwe onderwijsvorm, besluiten moet nemen die betrekking hebben op de situatie waarin de desbetreffende betrokkenen zich na de samenvoeging enz. zullen bevinden. Als voorbeeld – de paragraaf ziet op alle mogelijke gevallen – kan worden gewezen op artikel D 2 van de Overgangswet op het basisonderwijs (Stb. 1984, 3). Dit artikel bepaalt dat het bevoegd gezag ten behoeve van te vormen basisschool voor de aanvang van het schooljaar 1985–1986 het schoolwerkplan dat uitsluitend voor dat schooljaar zal gelden, en het activiteitenplan vaststelt, een en ander na overleg met het betrokken personeel. De vaststelling geschiedt voor 1 augustus 1985, met andere woorden tijdens de situatie waarin nog van kleuter- en lagere scholen sprake is.

In het Georganiseerd Overleg over de OWBO is de vraag gerezen, hoe de medezeggenschapsraden van de betrokken kleuter- en lagere scholen een rol kunnen spelen bij de totstandkoming van genoemd voorlopig schoolwerkplan. Paragraaf I nu geeft daarvoor een voorziening.

Genoemde vraag kon rijzen omdat niet rechtstreeks uit de wet volgt, dat de raden van kleuter- en lagere scholen zich ook uit kunnen spreken over voorgenomen besluiten die geen betrekking hebben op de situatie waarin deze scholen op dat moment verkeren, maar op de toekomstige situatie wanneer zij samen tot een basisschool zullen zijn gevormd. Een extra complicatie vormt de omstandigheid dat de vaststelling of wijziging van het schoolwerkplan niet expliciet in artikel 7 van de wet is vermeld. Pas met ingang van 1 augustus 1985 zal dit begrip in artikel 7 worden opgenomen.

De ondergetekenden achten het uit een oogpunt van medezeggenschap van belang dat de bevoegdheden van de bestaande raden niet alleen gelden voor voorgenomen besluiten ten behoeve van de huidige situatie, maar ook van toepassing zijn op voorgenomen besluiten die vooruitlopen op de situatie waarin deze scholen zullen zijn samengevoegd, gesplitst, enz., en waarbij het om dezelfde betrokkenen gaat. Uiteraard dient het besluiten te betreffen die redelijkerwijs van tevoren moeten worden genomen. Het is niet de bedoeling dat aan de «oude» school nog even zoveel mogelijk voor de «nieuwe» school wordt geregeld.

In verband met het vorenstaande bepaalt artikel I-2 expliciet, dat de bevoegdheden van de bestaande medezeggenschapsraden van overeenkomstige toepassing zijn op voorgenomen besluiten ten aanzien van aangelegenheden die betrekking hebben op de situatie na de samenvoeging enz.

Paragraaf J

De betreffende paragraaf maakt voor scholen voor hoger beroepsonderwijs een aantal afwijkingen mogelijk die vooruitlopen op de inwerkingtreding van de medezeggenschapsregeling in de Wet op het hoger beroepsonderwijs. Dit is ook toegezegd bij de behandeling in het G.O. Het gaat namelijk niet aan om voor het h.b.o. gedurende een korte periode een regime te handhaven waarvan nu reeds bekend is dat het anders wordt.

Opgemerkt zij nog dat wat artikel J-3, eerste lid, betreft, wordt vooruitgelopen op de voorgenomen overeenkomstige wijziging van artikel 65, zesde lid, van de Wet op het hoger beroepsonderwijs, via de Invoeringswet WHBO.

Paragraaf K

Deze paragraaf heeft betrekking op de oudervertegenwoordiging in de medezeggenschapsraden van scholengemeenschappen voor middelbaar en hoger beroepsonderwijs. In dergelijke scholengemeenschappen kunnen voor de h.b.o.-school naast het personeel (en eventuele buitenleden) alleen de leerlingen in de medezeggenschapsraad zitting hebben. Hun ouders hebben geen passief en actief kiesrecht (zie artikel 4, vijfde lid onder d, van de wet).

Op de m.b.o.-school echter is artikel 4, vijfde lid onder c, van toepassing, zodat het «ouder-leerlingendeel», bedoeld in artikel 4, derde lid onder b, van de wet zowel uit ouders als uit leerlingen dient te bestaan. De ondergetekende meent dat het geringe verschil in leeftijd tussen de m.b.o.-leerlingen en de h.b.o.-leerlingen – vrijwel allen zijn 16 jaar of ouder – in combinatie met het feit dat de betreffende scholen gezamenlijk vertegenwoordigd zijn in de medezeggenschapsraad, reden vormt om voor het m.b.o.-deel een afwijking mogelijk te maken van de verplichte oudervertegenwoordiging.

Paragraaf L

De leerlingen van ziekenhuisscholen bezoeken normaliter andere scholen. Slechts gedurende hun verblijf in het ziekenhuis bezoeken zij de ziekenhuisschool.

In de praktijk blijkt dat het verblijf in de meeste gevallen maximaal enige maanden duurt. Het leerlingenbestand en daarmee het ouderbestand van de ziekenhuisscholen fluctueert derhalve zeer sterk en een enigszins permanente oudervertegenwoordiging in de medezeggenschapsraden is daarom niet mogelijk.

De regeling in deze paragraaf strekt ertoe de ouderparticipatie in de medezeggenschapsraden van ziekenhuisscholen te doen vervallen. De regeling is afgestemd op de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs (ISOVSO; Stb. 1984, 654), die op 1 augustus 1985 in werking treedt. Tot deze datum geldt het Besluit buitengewoon onderwijs 1967. Op grond van het overgangartikel L-5 is de regeling van deze paragraaf van toepassing op de thans nog bestaande situatie onder de vigeur van laatstgenoemd besluit.

Paragraaf M

In de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs (ISOVSO) wordt onderscheid gemaakt tussen scholen voor speciaal onderwijs, scholen voor voortgezet speciaal onderwijs en scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs. De tot het voortgezet speciaal onderwijs toegelaten leerlingen nu kunnen, gezien hun leeftijd, evenals de leerlingen in het voortgezet onderwijs, in staat worden geacht tot participatie in een medezeggenschapsraad. De onderhavige paragraaf strekt ertoe om evenals bij het reguliere voortgezet onderwijs het geval is, leerlingenparticipatie mogelijk te maken bij scholen voor voortgezet speciaal onderwijs en scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, met dien verstande dat bij laatstgenoemde schoolsoort leerlingenparticipatie is voorbehouden aan tot het voortgezet speciaal onderwijs toegelaten leerlingen. Het overgangartikel M-4 heeft eenzelfde functie als het in paragraaf L opgenomen artikel L-5.

De Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen,
G. van Leijenhorst

De Minister van Landbouw en Visserij,
G. J. M. Braks